Xalqımıza böyük sevinc yaşadan Aprel zəfəri apreldə qalmadı...

Üstündən doqquz illik zaman ötməsinə baxmayaraq, həmin günləri indiki kimi xatırlayırıq. Gecədən xeyli keçmişdi. Əvvəlki vaxtlarda olduğu kimi, yenə də cəbhə bölgəsinə ezamiyyətə gedirdik.

Amma budəfəki gediş əvvəlkilərdən tamam fərqli idi. Hərbi səhra paltarını da əynimizə yüksək ovqatla geyinmişdik. Ürəyimiz atlanır, üzümüz gülürdü. Ordumuzun hissələri ermənilərin aprel ayının ilk günlərində törətdikləri təxribatın qarşısını alaraq cəbhənin ayrı-ayrı istiqamətlərində zəfər yürüşünə başlamışdı. Atəşkəs rejimini pozan ermənilər həm mövqelərimizi, həm də yaxınlıqdakı yaşayış məntəqlərimizi atəşə tutmuşdular. Buna görə də mülki adamlar arasında ölən və yaralananlar var idi. Düşməni susdurub vətəndaşlarımızın həyatını xilas etmək üçün ordumuz əks-hücuma keçmişdi. Həm Talış kəndi istiqamətindəki, həm də Cəbrayıl rayonunun ərazisindəki yüksəkliklər uğrunda gərgin döyüşlər gedirdi. Çoxdan bəri gözlədiyimiz və həsrətində olduğumuz Zəfər dolu günlərin sevincini yaşayırdıq.

İllərdən bəri sıralarında xidmət etdiyimiz milli ordumuzun zəfər yürüşü ürəyimizi sevinclə doldurmuşdu. Qürurla, fərəh hissi ilə torpaqlarımızı erməni işğalçılarından azad etmək uğrunda vuruşan zabit və əsgərlərlə görüşmək üçün cəbhə bölgəsinə tələsirdik...

Ehtiyatda olan zabit "Yenə də döyüşə hazıram" - deyirdi

Qatarda hərbçilər daha çox gözə dəyirdi. Bizim kimi onlar müvafiq tapşırıqlarla cəbhə bölgəsinə gedirdilər. Kupelərdəki söhbətlərin mövzusu yalnız ordumuzun Aprel uğurlarından idi. Adamlar bir-birilərinə zəng vurur, Silahlı Qüvvələrin son günlər apardığı uğurlu döyüş əməliyyatları barədə sevincək məlumat verirdilər. Kupe yoldaşımız Nazim Əhmədov keçmiş hərbçi idi. Beş il əvvəl təqaüdə çıxmışdı. Topçu kimi Birinci Qarabağ müharibəsində yaxından iştirak etmişdi. Daha çox Ağdam və Ağdərə istiqamətində vuruşmuşdu. Zabit və əsgərlərimizin uğurlarından söz açan Nazim dedi ki, ordumuzun işğalçıların tapdağında qalmış bir neçə yüksəkliyi azad etməsini eşidəndə çox sevindim. İnanırdım ki, getdikcə güclənən ordumuz günlərin birində düşmən üzərində qələbə çalacaq. Yaşım çox olsa da, qələbəmizin davamlı olması üçün artilleriyaçı kimi mən də həmişə döyüşə hazıram. Torpaqlarımızdan çıxmayan erməni qəsbkarları son əsgərinə, son zabitinə kimi məhv edilməlidir.

Səhərin ala-toranlığında cəbhə bölgəsində yerləşən dəmiryol stansiyasında qatardan düşən kimi top atəşləri eşitdik. Getdikcə artan güclü gurultu səsləri yerigöyü titrədirdi. Hiss olunurdu ki, ön xətdə gərgin döyüşlər gedir. Döyüşçülərimiz düşməni susdurub geri oturtmağa çalışırdılar. Bizi hərbi hissəyə aparan taksi sürücüsü dedi ki, dünən atəş səsləri bundan da güclü idi. Xeyli yol gəlib hərbi hissəyə çatdıq. Burada böyük canlanma var idi. Rabitə qurğuları bir an olsun belə susmurdu. Ön xətdən yeni məlumatlar daxil olur, yeni tapşırıqlar verilir, ard-arda uğurlar qazanılırdı. Ərazilərimiz addım-addım düşmənlərdən azad olunurdu.

Vaxt itirmədən yola çıxdıq. Qarşıdakı döngəni sağa burulandan sonra ön xətdə yerləşən bölməyə çatdıq. Topların gurultusu burada daha aydın eşidilirdi. Yaxınlıqdakı kəndlərdə yaşayan sakinlər hündür təpələrin üstünə çıxaraq atəş səsləri gələn istiqamətə boylanırdılar. Onlar cəbhədən uğurlu xəbərlər eşitmək, Azərbaycan əsgərinin qələbəsinin şahidi olmaq istəyirdilər.

Bir az qabağa gedib Talış kəndi istiqamətində bir neçə strateji yüksəkliyi qəsbkarlardan azad edən şəxsi heyətin yanına çatdıq. Ürəyimiz atlanır, gözümüzdə sevinc qığılcımları sayrışırdı. Qarşımızda uzun illərdən sonra ordumuzun ilk zəfər yürüşünü həyata keçirən, xalqımıza xoş anlar yaşadan Azərbaycan zabitləri, Azərbaycan əsgərləri dayanmışdı.

Azərbaycan əsgəri qüdrətlidir, məğlubedilməzdir

Çöhrəsindən cəsurluq yağan gənc zabit Nihad Bayramov iştirakçısı olduğu son əməliyyatlardan söz açaraq dedi:

- Neçə müddət idi erməni qəsbkarları həm yerləşdiyimiz bölgənin yaşayış məntəqələrini, həm də postlarımızı atəşə tuturdular. Aprel ayının 1-də düşmən mövqelərimizə hücum etdi. Hücumun qarşısını almaq üçün döyüşə atıldıq. Elə ilk həmlədən qəsbkarları geri çəkilməyə məcbur etdik. Bir azdan ermənilər silah-sursatlarını atıb qaçdılar. Yağıları qovub mövqelərini ələ keçirdik. Postlarda vizual görüntü üçün kameralar quraşdırılmışdı. Heç bu da onlara kömək etməmişdi. Qısa müddətdə ermənilərin dörd postunu aldıq. Sonuncu mövqedə möhkəmlənib dayandıq. Hava işıqlaşan kimi düşmən üzərimizə hücuma keçdi. Gərgin döyüş başlandı. Silahlar od püskürdü, yer-göy lərzəyə gəldi. Bir addım da olsun geri çəkilmədən vuruşurduq. Daha əlverişli mövqe tutmaq üçün bir az irəli atılmaq istəyəndə böyrümdən güllə dəydi. Yaralansam da, geri çəkilməyib döyüşü davam etdirdim. Tutduğumuz postları sonadək qoruyub saxladıq. Bütün cəhdləri boşa çıxan qəsbkarlar bir addımda da olsun irəliliyə bilmədilər. Zabit və əsgərlərimiz əməliyyatlarda üzərlərinə düşən döyüş tapşırıqlarının öhdəsindən bacarıqla gəldilər.

"Əsgərlərimin gözlərində intiqam qığılcımı gördüm"

Ön xətdən yenicə qayıtmış şəxsi heyət taborun həyətində silahlarını təmizləyirlər. Əsgərlər yorğun olsalar da, silahları qarşıdakı döyüşlərə hazırlayırdılar. Çünki hər an döyüş əmri verilə bilərdi. Şəxsi heyət qarşıya qoyulan döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirmişdi. Son əkshəmlədə zabit və əsgərlərimiz böyük hünər və rəşadət göstərərək işğalçılara sarsıdıcı zərbələr vurmuşdular. Qazanılan uğurlar bir daha sübut edirdi ki, Azərbaycan əsgəri təcrübəli və qüdrətlidir.

Döyüşlərdə ön sıralarda vuruşmuş zabit Pərviz Pirməmmədovun çöhrəsində yorğunluq hiss olunsa da, ovqatı yüksək idi. Qələbə sevinci yaşayan zabit dedi:

- Ermənilər həm mövqelərimizə hücum etmiş, həm də yaşayış məntəqələrimizi atəşə tutmuşdular. "Həyəcan" siqnalı verilən kimi düşmənin atəş nöqtələrini susdurmaq məqsədilə mövqelərimizin müdafiəsinə qalxdıq. Əvvəlcə yağıları minaatanlardan vurmağa başladıq. Qəsbkarlar hədəfimizdən yayına bilmirdilər. Qısa müddət ərzində ermənilərin bir neçə atəş nöqtəsi susduruldu. Yağıların zəiflədiyini hiss edən kimi əks-həmləyə keçdik. Zirehli texnikalar qəsbkarların mövqelərinə mərmiləri yağdıra-yağdıra irəlilədi. Tankçılarımız çox cəsarətlə vuruşurdular. Hücumdan qorxan ermənilər geri çəkilməyə başladılar. Güclü əks-həmlə nəticəsində ermənilərin mövqelərini darmadağın etdik. Böyük strateji əhəmiyyəti olan yüksəklik azad olundu. Düşmən tələsik geri çəkildiyinə görə bəzi vacib sənədlərini də atıb qorxaqcasına qaçmışdı.

Qələbən mübarək, Azərbaycan əsgəri!

Çöhrəsindən məğrurluq yağan zabit Yaqub Qasımov dedi:

- Erməni işğalçılarının atəşkəs rejimini pozaraq mövqelərimizə hücum etməsi barədə məlumat verilən kimi səngərlərə tələsdik. Silahlar "dilə" gəlmişdi, atəş səslərindən qulaq tutulurdu. Qəsbkarlar mövqelərimizə Talış kəndi istiqamətindən hücum etmişdilər. Əsgərlərimiz döyüşə cəsarətlə girdilər. İşğal altında olan doğma torpaqlarımız da sanki bizi çağırırdı. Odur ki, inamla irəliləyirdik. Torpaqlarımızın yağı tapdağından azad olunduğu gün gəlmişdi. Gərgin döyüşdən sonra düşmənləri Talış kəndi istiqamətindəki yüksəkliklərdən qovduq.

- Bu, tarixi bir döyüş və dönüş oldu, - deyə əsgər Pirverdi Abbasov söhbətimizə qoşuldu. - Düşmən əks-həmləmiz qarşısında sonadək dayana bilməyəcəyini görüb geri çəkildi. Nə qədər cəhd göstərsələr də, mövqelərini qoruya bilmədi, xeyli canlı qüvvə və döyüş texnikası itirdi.

Qələbə sevinci yaşayan əsgər İsmət Fətiyev isə dedi ki, Talış kəndinin ətrafındakı yüksəkliklər uğrunda gedən döyüşləri həmişə xatırlayacağıq. "Bu əməliyyatlarda həm komandirlərim, həm də əsgər dostlarım igidlik göstərdilər. Düşməni məğlub edib xalqımıza sevinc bəxş etdik. İnanıram ki, bu sevinc davamlı olacaq. Daim irəli gedəcəyik. Çünki işğal altında olan torpaqlarımız bizi gözləyir".

Sıra meydanında məğrurcasına addımlayan əsgərlərə baxdıqca ürəyimizdən, dilimizdən bu sözlər süzülürdü: "Qələbən mübarək, Azərbaycan əsgəri!"

Döyüşçülər dedilər ki...

Pulemyotçu Şirin Məmmədov iştirakçısı olduğu savaşdan söz açaraq dedi:

- Torpaqlarımızı erməni işğalçılarından azad etmək amalı ilə döyüşə atıldıq. Düşmənin üstünə qorxmadan, cəsarətlə gedirdik. Güllələri bizə müqavimət göstərmək istəyən düşmənin üstünə dolu kimi yağdırırdıq. Bir neçə atəş nöqtəsi susdurulandan sonra işğalçılar zəiflədilər. Tankların irəli getməsinə əmr verilən kimi zirehli texnikaların mühərrikləri guruldadı. Biz zirehli texnikaların arxasınca ətrafa diqqət kəsilərək ehtiyatla addımlayırdıq. Ermənilərin mövqelərinə yaxınlaşan kimi tanklar atəş açdı. Mövqe tutub vuruşmağa başladıq. İşğalçıların qarşımızda yalnız iki saat dayanmağa gücü çatdı. Bir-birinin ardınca düşmən mövqelərini ələ keçirib yüksəkliyi azad etdik.

Əsgər Mehman Bayramov söhbətimizə qoşularaq dedi ki, bölüyün sanitar-təlimatçısıyam. Savaş zamanı üzərimə ikiqat məsuliyyət düşürdü. Həm vuruşur, həm də döyüşdə yaralanan zabit və əsgərlərə ilkin tibbi yardım göstərirdim. Hamımızın döyüş ovqatı yüksək idi. Qəsbkarları mütləq məhv edəcəydik. İşğalçıları addım-addım geri sıxışdırırdıq. Gərgin döyüşdən sonra yağıları böyük strateji əhəmiyyəti olan yüksəklikdən qovduq. Vuruşa-vuruşa yüngül yaralanmış gizir Şiriyevə və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Məmmədova tibbi yardım göstərdim.

Əməliyyatlarda fəal iştirak etmiş gənc zabit Cahangir Eyvazov dedi:

- Erməni işğalçıları mövqelərimizə hücum edəndə dünyaya göz açdığım Naxçıvanda məzuniyyətdə idim. Ermənilərin hücumlarını eşidən kimi zəng gözləmədən geri döndüm. Hərbi hissəyə çatan kimi silahımı götürüb ön xəttə yollandım. Həmin anlarda Talış kəndi istiqamətində şiddətli döyüş gedirdi. Əsgərlərimə yetişən kimi mövqe tutub vuruşmağa, onlara tapşırıqlar verməyə başladım. Qısa müddət ərzində erməni işğalçılarını postlarından qovduq. Növbəti həmlə zamanı düşmən qəflətən bizi minaatanlardan atəşə tutdu. Mərmilər yaxınlığımızda yerə düşüb torpağı yarır, dağı-daşı parçalayırdı. Yaxşı ki, yaxınlığımızda təbii manelər çox idi. Erməni qəsbkarları minaatan atəşlərinə ara verəndən sonra hücumu davam etdirdik. Düşmən atəş açır, müqavimət göstərir, biz isə güllələrdən, mərmilərdən yayınaraq irəli addımlayırdıq. Bir neçə güclü həmlədən sonra ermənilər silahlarını da atıb qaçdılar. Döyüş tapşırığı qələbə ilə yerinə yetirildi.

Yaralılar döyüşlərə qayıtmaq istəyirlər

Müharibə zamanı hərbi həkimlərin də üzərinə mühüm vəzifələr düşür. Onlar döyüşlərdə yaralanmış zabit və əsgərlərin həyatını xilas etmək üçün səylə çalışırlar. Məhz həkimlərin peşəkarlığı və bacarığı sayəsində neçə-neçə döyüşçü ölümdən dönərək həyata qovuşur. Ağır döyüşlər getdiyi günlərdə yaralılara göstərilən tibbi yardımla yaxından tanış olmaq üçün hərbi səyyar hospitala baş çəkdik.

Döyüşdə yaralanmış zabit Asif Rəsulov dedi ki, sağlamlığım bərpa olunan kimi ön xəttə dönəcəyəm. İndi özüm burada olsam da, fikrim əsgərlərimin yanındadır. İnanıram ki, şəxsi heyət azad etdiyimiz torpaqlarımızı qoruyub saxlayacaq. Ermənilər nə qədər müqavimət göstərsələr də, məqsədlərinə çata bilməyəcəklər. Hücuma keçmək istəyərkən düşmən gülləsinə tuş gəldim. Hospitala çatdırılan kimi həkimlər məni əməliyyata götürdülər. İndi yaxşıyam, həyatım üçün heç bir təhlükə yoxdur. Döyüş zamanı gücümüzü görən düşmən geri çəkilməyə məcbur oldu. Cəsarətimizlə qəsbkarlara göstərdik ki, Qarabağın əsl sahibi bizik. Yurdumuzun azadlığı uğrunda hər an döyüşə getməyə, düşməni məhv etməyə hazırıq.

Əsgər Rahib Abdullayev həkimlərdən, tibb bacılarından razılıqla danışdı: "Ayağımdan yaralanmışdım. İlkin tibbi yardım göstərildikdən sonra məni hospitala gətirdilər. Əməliyyat uğurla başa çatdı. Həkimlər çox əziyyət çəkdilər. Həyatımı xilas etdiklərinə görə onlara dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Ağrılarım keçib, özümü yaxşı hiss edirəm. Bir müddətdən sonra hərbi hissəyə, döyüşə qayıdacam".

Hərbi səyyar hospitaldan xoş təəssüratlarla ayrıldıq. Yolboyu yaralı əsgərin "Sağalıb tezliklə döyüşə qayıdacam" sözlərini xatırlayırıq. Deməli, Azərbaycan əsgəri yaralı olsa da, vuruşmaq, döyüşmək və qələbə qazanmaq əzmindədir.

Aprel ayının ilk günlərində döyüşdə qazanılan qələbələr xalqımızın doğma ordusuna olan inamını daha da artırdı. İctimaiyyətin Silahlı Qüvvələrimizə olan münasibəti kökündən dəyişdi.

Ürəyi Vətən eşqi ilə döyünən oğullar 27 sentyabr 2020-ci ildə erməni işğalçıları mövqelərimizə hücum edəndə silaha sarılaraq döyüşlərə yollandılar. Gərgin döyüşlər zamanı erməni qəsbkarlarına qalib gəldilər. Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi altında İkinci Qarabağ müharibəsində torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Düşmən üzərində qazanılan tarixi Zəfər nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi tam bərpa olundu. Bu gün Qarabağın bütün şəhər və kəndlərində üçrəngli bayrağımız əzəmətlə, vüqarla dalğalanır. Çox şükürlər olsun ki, hamımıza böyük sevinc bəxş etmiş Aprel zəfəri apreldə qalmadı. Onun qığılcımları 2020-ci ildə qazanılan Zəfər məşəlini əbədi olaraq daha da gur alovlandırdı...

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2025.- 3 aprel (№ 63).- S.10.